

KOTKA DIVERS RY
TURVALLISUUSASIAKIRJA

14.3.2019

SISÄLLYSLUETTELO

1 TURVALLISUUSASIAKIRJA	4
2 KOTKA DIVERS	6
2.1 Kotka Divers ry:n vastuulliset toimijat	6
2.1.1 Puheenjohtaja	7
2.1.2 Varapuheenjohtaja	7
2.1.3 Rahaston hoitaja	7
2.1.4 Jäsenrekisterin pitäjä	7
2.1.5 Web-vastaava	7
2.1.6 Turvallisuusvastaava	7
2.1.7 Nuorisovastaava ja nuorisotoiminta	8
2.1.8 Koulutusvastaava	8
2.1.9 Viikkosukellusvastaava	8
2.1.10 Kalustovastaava	8
2.1.11 RIB-ryhmä	8
2.1.12 Vapaaehtoisen pelastuspalvelun yhdyshenkilö	8
2.1.13 Sauluotovastaava	8
2.1.14 Uppopallovastaava	9
2.1.15 Sukelluskalastusvastaava	9
3 YLEISÖTAPAHTUMAT JA KULUTTAJAPALVELUT	9
3.1 Lajin esittely yleisötilaisuudessa	9
3.2 Laitesukelluskokeilu	9
3.3 Kilpailutoiminta	10
4 JÄSENTAPAHTUMAT	10
4.1 Laitesukelluksen turvallisuuden yleiset periaatteet	10
4.1.1 Turvallisuusorganisaatio ja pelastussuunnitelma	10
4.1.2 Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma	10
4.1.3 Sukellussuunnitelma	11
4.2 Viikkosukellukset	11
4.3 Snorkkeli- ja vapaasukellus sekä sukelluskalastus avovedessä	12
4.4 Leirit	12
4.4.1 Ennen leiriä	12

4.4.2 Leirin aikana.....	12
4.4 Uimahallivuorot	13
4.4.1 Uppopallo	13
4.4.2 Vapaasukellus.....	14
4.4.2 Nuorisotoiminta.....	15
4.5 Veneiden käyttö sukellustapahtumissa.....	15
4.6 Ilmatäytöt ja seuran täyttöasema	16
4.7 Seoskaasujen valmistus	17
4.8 Vapaaehtoinen pelastuspalvelu	17
5. KALUSTO JA SEN HUOLTO	18
5.1 Kompressorit	18
5.2 Koulutuskalusto.....	18
5.3 Veneet.....	18
6 TOIMINTAOHJE ONNETTOMUUS JA VAHINKOTILANTEESSA	19
7 TOIMINTA VAARATILANTEEN TAI ONNETTOMUUDEN JÄLKEEN.....	20
8 RAVINTO JA HYGIENIA	20
9 SÄHKÖLAITTEET	21
10 VAKUUTUKSET JA REKISTERÖINNIT	22
11 TOIMIJOIDEN OHJEISTUS JA PÄIVITYS	22
VIITTEITÄ	23

1 TURVALLISUUSASIAKIRJA

Turvallisuusasiakirjaan on kuvattu Kotka Divers ry:ssä tehdyn riski- ja turvallisuus kartoituksen perusteella luodut hyväksi havaitut ja turvalliset toimintamallit. Pelastuslain mukaan muun muassa urheiluseurat ovat liikuntatoiminnassaan velvollisia ehkäisemään vaaratilanteiden syntymistä, varautumaan henkilöiden, omaisuuden ja ympäristönsuojaamiseen vaaratilanteissa sekä varautumaan sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät. Toiminnan turvallisuus on myös harrastus- ja vapaaehtoistoimintaan perustuvassa sukelluseurassa aina ensiarvoisen tärkeää, joten myös jokaisen jäsenen on kiinnitettävä huomiota ennaltaehkäisevään riskinhallintatyöhön seuran toiminnan järjestäjänä ja osallistujana. Kaikki seuran toimijat huolehtivat, että kaikki toiminta tapahtuu sukellusliiton ja seuran omien ohjeiden sekä säännösten mukaisesti.

Turvallisuussuunnitelma on laadittu turvallisuusvaliokunnan koordinoimana ja sen toteuttamiseen ovat osallistuneet Liiton valiokunnat, palkattu henkilöstö, sekä Liiton hallitus.

Turvallisuussuunnitelman ja sen muutokset hyväksyy Kotka Divers ry:n hallitus. Suunnitelma tarkastetaan ja päivitetään vuosittain uusien turvallisuushavaintojen perusteella ja toiminnan kehittyessä seuran turvallisuusvastaavan johdolla. Turvallisuussuunnitelman päivitykset merkitään turvallisuussuunnitelmaan. Johtokunnan hyväksymä turvallisuusasiakirja koulutetaan seuran vastuuhenkilöille.

Hyväksytty turvallisuussuunnitelma on kaikkien seuran jäsenten saatavissa Kotka-Divers ry:n Internet-sivuilta.

2 KOTKA DIVERS

Kotka Divers ry on perustettu 1977. Seuran tarkoituksena on edistää ja ylläpitää sukelluksen harrastus- ja kilpailutoimintaa sekä kuntouintia yhdistyksen kotipaikkakunnalla. Sekä edistää suvaitsevaisuutta, tasapuolisuutta, sukupuolten välistä tasa-arvoa sekä terveitä ja raittiita elämäntapoja. Yhdistys myös edistää luonnon ja vedenalaisen kulttuuriympäristön suojelua. Tällä hetkellä jäseniä seurassa on yli 200. Seura on Sukeltajaliito ry:n jäsen ja kuuluu sen kautta mm. kansainväliseen CMAS-sukellusjärjestöön.

Seura järjestää jäsenilleen laite- ja vapaasukelluskoulutusta, harjoitusvuoroja sekä sukellustapahtumia. Seura edistää sukeltajien harrastusmahdollisuuksia ja valvoo jäsentensä etuja pitämällä yhteyttä lajiliittoon, viranomaisiin ja päättäjiin. Seura ylläpitää lajin harrastamista edistävää kalustoa, johon kuuluu mm. kerhotilat, veneet, peräkärret, ilmantäyttö- ja sekoituslaitteita sekä laitepaketteja ja muita koulutusvarusteita. Kotka Divers ry on seudun alueen tunnetuin, perinteikkäin ja aktiivisin sukellusseura. Toimintaa pidetään nykyaikaisena ja kiinnostavana seuraamalla lajin kehitystä ja jäsenten tarpeita. Seuran toiminnassa keskeisenä periaatteina on vastuuntunto, avoimuus ja tasapuolisuus. Sukeltaja tuntee vastuunsa sukellusparista, -ryhmästä, muista ihmisistä, sukellusturvallisuudesta ja ympäristöstä.

Kotka Divers ry:llä on kaksi vuosikokousta keväisin ja syksyisin. Vuosikokouksessa jäsenseurat päättävät muun muassa Sukeltajaliiton toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta sekä jäsenmaksuista. Syyskokouksessa jäsenseurat valitsevat keskuudestaan jäseniä hallitukseen, jonka kokoonpano on puheenjohtaja ja kuusi varsinaista jäsentä. Hallitus edustaa jäsenistöä ja vastaa Kotka Divers ry:n taloudesta ja toiminnasta.

Kotka Divers ry:n Internet-sivusto www.kotkadivers.net sisältää ajantasaiset tiedot seuran toiminnasta, tapahtumista ja toimihenkilöistä.

2.1 KOTKA DIVERS RY:N VASTUULLISET TOIMIJAT

Hallituksen järjestäytyessä ensimmäisessä kokouksessaan nimetään vastuulliset toimijat. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Vakiintuneena käytäntönä on pyritty kokoontumaan noin kahden kuukauden välein. Hallituksen kokouksiin kutsutaan vastuullisia toimijoita ja lisäksi kokoonnutaan työryhmiin sekä koulutuspalaveriin vastuuhenkilöiden kutsusta.

Seuran hallituksen nimeämiä toimihenkilöitä ovat mm. varapuheenjohtaja, rahastonhoitaja, jäsenrekisterin pitäjä, web-vastaava, nuorisovastaava, turvallisuusvastaava, koulutusvastaava,

viikkosukellusvastaava, vapaaehtoisen pelastuspalvelun yhdyshenkilö, kalustovastaava, RIB-ryhmä, Sauluotovastaava, oppopallovastaava ja sukelluskalastusvastaava.

2.1.1 Puheenjohtaja

Puheenjohtajan tehtävänä on suunnitella, kehittää, valvoa ja ylläpitää seuran toimintaa sekä kutsua hallitus koolle noin 6-kertaa vuodessa. Puheenjohtaja toimii puheenjohtajana hallituksen kokouksissa. Puheenjohtaja kutsuu myös seuran syys ja -kevätkokouksen koolle. Puheenjohtajan tehtävänä on myös laatia seuralle budjetti, toimintasuunnitelma ja toimintakertomus yhteistyössä muun seuran hallituksen kanssa. Puheenjohtaja vastaa myös seuran uimahallivuorojen anomisesta sekä seuratuokien anomisesta. Puheenjohtaja vastaa myös seuran muista sopimuksista ja vakuutuksista.

2.1.2 Varapuheenjohtaja

Varapuheenjohtajan tehtävänä on tukea puheenjohtajaa hänen toimissaan.

2.1.3 Rahaston hoitaja

Rahastonhoitajan tehtävänä on pitää huolta seuran taloudesta ja tileistä. Maksaa seuralle tulleet laskut ajallaan sekä huolehtia seuran laskutuksesta. Rahastonhoitaja laatii lisäksi yhdessä puheenjohtajan ja kirjanpitäjän kanssa seuran tilinpäätöksen.

2.1.4 Jäsenrekisterin pitäjä

Jäsenrekisterinpitäjän tehtävänä on ylläpitää seuran jäsenrekisteriä Sukeltajaliiton rekisterissä sekä kuntouimareiden osalta seuran verkkosivuilla.

2.1.5 Web-vastaava

Web-vastaavan tehtävänä on suunnitella, kehittää, valvoa ja ylläpitää seuran Internet-sivuja.

2.1.6 Turvallisuusvastaava

Turvallisuusvastaavan tehtävänä on suunnitella, kehittää, valvoa ja ylläpitää seuran turvaohjeistusta seuran muiden vastuuhenkilöiden avustuksella sekä koota heidän tuottamaansa ohjeistusta turvallisuusasiakirjaan. Hän neuvoo jäsenistöä turvallisuusasioissa esim. seuran tapahtumia järjestettäessä.

2.1.7 Nuorisovastaava ja nuorisotoiminta

Nuorisovastaavan tehtävänä on kehittää ja harjoittaa seurassa lasten ja nuorten snorkkelisukellustoimintaa sekä juniuriuippopalloa. Nuorisovastaava käyttää apunaan norppa- ja sukelluskouluttajia, jotka toimivat kouluttajina kursseilla. Kouluttajien ensiaputaitoja ylläpidetään säännöllisillä päivityskursseilla.

2.1.8 Koulutusvastaava

Koulutusvastaavan tehtävänä on kehittää, ylläpitää ja valvoa seuran laitesukelluskoulutusta ja laitesukellusturvallisuutta. Koulutusvastaava tehtäviin kuuluu myös sukeltajien ensiapukoulutuksen järjestäminen. Koulutusvastaava käyttää apunaan seuran lähi- ja laitesukelluskouluttajia. Nämä toimivat kouluttajina laitesukelluskursseilla ja kehittävät omalta osaltaan sukelluskoulutusta ja turvallisuutta.

2.1.9 Viikkosukellusvastaava

Viikkosukellusvastaavan tehtävänä on laatia viikkosukelluskalenteri kesän sukelluskaudelle.

2.1.10 Kalustovastaava

Kalustovastaavan tehtävänä on, valvoa, ylläpitää ja huoltaa seuran kalustoa. Kalustovastaavan tehtävänä on myös huolehtia että rahastonhoitajalla on tarvittavat tiedot vuokratusta seuran kalustosta laskutusta varten. Kalustovastaava vastaa myös seuran paineilma-aseman käyttökoulutusten järjestämisestä.

2.1.11 RIB-ryhmä

RIB-ryhmän tehtävänä on valvoa, ylläpitää ja huoltaa seuran RIB-venettä. RIB ryhmä vastaa myös seuran veneen kippareiden pätevoittämisestä.

2.1.12 Vapaaehtoisen pelastuspalvelun yhdyshenkilö

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun yhdyshenkilön tehtävä on toimia yhdyshenkilönä Vapepa ryhmän ja viranomaisten välillä.

2.1.13 Sauluotovastaava

Satuluotovastaavan tehtävänä on valvoa, kehittää ja ylläpitää seuran kesäleiripaikkaa Sauluodossa Haapasaaristossa.

2.1.14 Uppopallovastaava

Uppopallovastaavan tehtävänä on kehittää seuran uppopallotoimintaa sekä kilpailutoimintaa. Uppopallovastaava pyrkii myös laajentamaan lajin harrastuspiiriä.

2.1.15 Sukelluskalastusvastaava

Sukelluskalastusvastaavan tehtävänä on vastata harrastus- ja kilpailutoiminnan järjestämisestä ja lajin kehittämisestä seurassa. Tehtäviin kuuluu myös tukea kansallisiin sukelluskalastuskilpailuihin osallistumista.

3 YLEISÖTAPAHTUMAT JA KULUTTAJAPALVELUT

Seuran tarjotessa maksullisia palveluita tai järjestäessään yleisötilaisuuksia, niiden osalta riskikartoitus ja mahdolliset viranomaisilmoitukset tulee tehdä ja kuluttajapalveluita koskevat säädökset tulee huomioida tapauskohtaisesti. Yleisötapahtumaa on huomioitava mahdollinen järjestyksenvalvojen tarve. Näiden järjestämiseen pyydetään aina johtokunnan lupa, joka nimeää tapahtumasta tai palvelun tuottamisesta vastaavan henkilön.

3.1 LAJIN ESITTELY YLEISÖTILAISUUDESSA

Kotka Divers ry saattaa järjestää lajin esittelyä omatoimisesti tai muun yleisötapahtuman yhteydessä. Yleisötapahtumiin liittyy riskejä välineiden näpistyksestä sekä raskaiden painovöiden tai paineilmapullojen huolimattomasta käsittelystä. Lajiesittelyissä ja näyttelytilaisuuksissa huolehditaan, että tavaroita säilytetään ja käsitellään seuran jäsenen valvonnassa.

3.2 LAITESUKELLUSKOKEILU

Laitesukelluskokeilun riskeinä ovat matalan veden aiheuttamat vaaratekijät, painevammat hallitsemattoman pintaan nousun seurauksena sekä uuden kokemuksen tuoma jännityksen aiheuttama pelko- ja paniikkitila, joka voi johtaa hallitsemattomiin tapahtumiin veden alla. Laitesukelluskokeilu on myös kuluttajapalvelu. Näiden vuoksi järjestäjältä edellytetään laitesukelluskouluttajan pätevyyttä sekä kykyä asiantuntevaan ja ammattimaiseen toteutukseen. Laitesukelluskokeilut tulee tehdä ensisijaisesti uima-altaassa seuran vuorolla tai luonnonvesissä hyvässä näkyvyydessä alle 5 m syvyisessä vedessä. Tilaisuus aloitetaan opastuksella, jossa esitellään koko tapahtuma ja mukana olevat kouluttajat. Samalla selvitetään esittelytilaisuuteen osallistuville, mitä veden alla on huomioitava. Näitä asioita ovat jatkuva hengittäminen sukelluslaitteesta, korvien ja maskin paineentasaus ja toimenpiteet annostimen irrotessa suusta. Opastuksessa sovitaan myös käytettävät käsimerkit. Laitesukelluksen esittelytilaisuudessa mukana on aina seuran ensiapulaukku sekä hapenantovälineet.

3.3 KILPAILUTOIMINTA

Kotka Divers ry järjestää mm Uppopalloturnauksia ja sukelluskalastuskisoja. Kilpailutoiminnassa on aina riskitekijöitä. Kilpailussa on kuitenkin kysymys voittamisesta, jolloin henkilö laittaa ”kaiken peliin”. Uppopalloturnaus ja sukelluskalastuskilpailut ovat myös yleisötilaisuuksia, joiden järjestämisessä tulee huomioida yleisötilaisuuden järjestämisestä asetetut säädökset.

Eri kilpailuihin laaditaan tapahtumakohtainen turvallisuussuunnitelma. Suunnitelmassa on kartoitettu kilpailun riskitekijät ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet. Lisäksi on laadittu ohjeistus onnettomuuden varalle. Turvallisuussuunnitelman laatimisesta vastaa kilpailunjohtaja. Kilpailutoiminnassa noudatetaan aina Sukeltajaliiton ohjeistusta, sekä kyseisen lajin sääntöjä ja turvaohjeita. Kilpailutoiminnassa on huomioitu tyyppiriskit ja tehty siihen liittyvät turvallisuustoimenpiteet. Kilpailutoiminnassa on aina paikalla henkilö, joka tuntee kilpailun turvallisuusjärjestelyt ja vastaa samalla yleisestä turvallisuudesta.

4 JÄSENTAPAHTUMAT

4.1 LAITESUKELLUKSEN TURVALLISUUDEN YLEISET PERIAATTEET

Sukelluksen suunnittelemattomuus ei vapauta sukeltajia vastuusta sukellusturvallisuuden laiminlyönnissä. Kaikessa Kotka Divers ry:n sukeltamisessa noudatetaan Sukeltajaliiton (erityisesti vuosittain ilmestyvä Turvaohje) ja tämän turvallisuusasiakirjan ohjeita.

4.1.1 Turvallisuusorganisaatio ja pelastussuunnitelma

Sukellustapahtumassa on oltava nimettynä turvallisuusorganisaatio ja laadittuna pelastussuunnitelma. Ennen sukellusta organisaation kokoonpano ja pelastussuunnitelma on kerrottava kaikille tapahtumaan osallistuville. Turvallisuusorganisaatiossa tulee olla aina vähintään sukellusvanhin. Pienimmillään sukellusparista toinen on sukellusvanhin. Sellaista sukellusta ei saa tehdä, missä ei olisi selvästi sovittu etukäteen sukellusvanhimmosta. Sukellusvanhin nimeää avukseen sijaisensa, kirjurin, turvasukeltajan ja muut avustajat tilanteen edellytyksien mukaisesti.

4.1.2 Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Sukellusvanhin vastaa, että pelastussuunnitelma on tehty. Pelastussuunnitelma laaditaan kirjallisesti ennen sukellusta ja sen sisältö sekä sijainti on oltava kaikkien tiedossa. Pienessä ryhmässä esim. sukelluspari ja sellaisessa paikassa, jonne ulkopuolisten pelastajien on helppo löytää, pelastussuunnitelma voidaan sopia suullisestikin. Tällöin tulee olla ehdottoman vakuuttunut, että kaikki

tapahtumaan osallistuvat sukeltajat ja mahdollisesti paikalla olevat muut henkilöt tietävät pelastussuunnitelman sisällön ja ymmärtävät sen. Pelastussuunnitelma voi olla myös vakiosuunnitelma sellaisessa sukelluskohteessa, joka on kiinteästi aina samassa paikassa ja sukeltaminen noudattaa samaa kaavaa jokainen kerta. Tällaisella suunnitelmalla on tarkoitus helpottaa sukellusvanhimman suunnittelutyötä. Vakiosuunnitelma ei vapauta perehtymästä suunnitelmaan ja senkin sisältö sekä paikka on oltava kaikkien tiedossa.

4.1.3 Sukellussuunnitelma

Sukellusvanhimmalle tai hänen sijaiselleen tulee kertoa sukellussuunnitelma ennen sukellusta. Sukellusvanhin arvioi sukeltajien suunnitelman turvallisuuden ja antaa luvan sen toteuttamiseen. Huomiota kiinnitetään koulutustasoon, välineisiin, kokemukseen ja sen hetkiseen sukelluskuntoon.

Suunnitelmasta tulee aina selvitä:

- sukellusryhmän kokoonpano
- varusteet
- sukellusreitti/-tapa
- maksimisyvyys
- maksimi sukellusaika
- kohteen olosuhteet, joita sukeltaja ei ole ennen kokenut (esim. virtaus, pimeys, laskeutumis- tai nousutapa tms.)

Sukelluspöytäkirjaa suositellaan täytettäväksi kaikissa sukellustapahtumissa. Mikäli sukeltajia on kuitenkin vähän esim. kaksi sukellusparia, niin sukelluspöytäkirjaan kuuluvat asiat voidaan ilmoittaa sukellusvanhimmalle tai hänen sijaiselleen myös suullisesti. Sukellusvanhimmalle ilmoitettua sukellussuunnitelmaa tulee noudattaa. Sukellusturvallisuutta on pahoin laiminlyöty, jos ilmoitettu maksimisyvyys tai aika on ylitetty. Maksimisukellusajan ylitys käynnistää pelastustoimet.

4.2 VIIKKOSUKELLUKSET

Viikkosukelluksia järjestetään erityisesti keväällä lähialueiden vedellä täyttyneille soranottopaikoille ja louhoksille sekä Suomenlahdelle. Tapahtumille on nimetty järjestäjä, joka toimii myös sukellusvanhimpana, huolehtii pelastussuunnitelman ja nimeää pintaorganisaation (kirjurin ja turvasukeltajan). Seuralla on ensiaputarvikkeet, joita suositellaan otettavan mukaan myös viikkosukelluksille. Avovesikauden alussa viikkosukelluksista kootaan Internet-sivuston lista, johon on

nimetty paikka, aika ja tapahtuman järjestäjä. Järjestäjä huolehtii pelastussuunnitelmasta ja organisoii sukellukset. Sukellusretkistä ilmoitetaan Internet-sivuilla vähintään 3 pv aikaisemmin.

4.3 SNORKKELI- JA VAPAASUKELLUS SEKÄ SUKELLUSKALASTUS AVOVEDESSÄ

Avovedessä merkittävin riski snorkkelisukelluksessa ja vapaasukelluksessa on tajunnanmenetys pintaan tultaessa. Se johtuu hapen puutteesta sukelluksen lopussa sekä hapen osapaineen jyrkästä laskusta viimeisen 5-10 metrin matkalla ennen pintaa. Snorkkeli- ja vapaasukelluksessa harjoitettaessa on noudatettava sukeltajaliiton turvaohjeita. Snorkkeli ja vapaasukellusta ei saa koskaan harjoitella yksin.

Riskinä snorkkeli- ja vapaasukelluksessa on myös korvan tärykalvon puhkeaminen veden alla johtaa suuntavaiston hetkelliseen katoamiseen ja hukkumisvaaraan. Lisäksi avovedessä ovat vaarana ohi ajavat veneet, nopeasti huononeva sää erityisesti merellä. Vesiliikennevaaran takia poiju on pakollinen turvavaruste. Vaarana on myös sukeltajan takertuminen veden alla esim. verkkoihin tai siimoihin, tämän takia sukelluspuukko on myös pakollinen turvavaruste. Harppuunan käyttöön liittyy aseiden käsittelyn kaltaisia riskejä. Lisäksi avovedessä tapahtuvan snorkkeli ja vapaasukelluksen suhteen tulee varoa myös hypotermian riskiä.

4.4 LEIRIT

Seuran leirejä järjestetään lähes ympäri vuoden toimintasuunnitelman mukaisesti sekä kysynnän ja jäsenien aktiivisuuden mukaan.

4.4.1 Ennen leiriä

Johtokunta päättää leirien ajankohdasta ja nimeää leirivastuullisen. Leirivastuulliselle tulisi olla muistilista seuran Internet-sivustolla osiossa Toiminta/Leirit. Leirin järjestäjä huolehtii tehtävänjaosta, majoituksen varauksesta, kyseisen leirin vaatimukseen tarvittavan kaluston mukaan ottamisesta. Leirejä varten suositellaan laatimaan oma foorumin sivu, johon kootaan tiedot leirijärjestelyistä. Leiripaikasta on syytä selvittää sukelluspaikat ja niiden vaatimukset. Leireillä on monen tasoisia sukeltajia, joten sukelluspaikoista on syytä ilmetä tiedot kohteiden vaativuudesta jo leiritiedotteessa ennen leirille lähtöä.

4.4.2 Leirin aikana

Leirivastuullinen pitää leiripalaverin ensimmäisen päivän alussa, jossa kaikkien on syytä olla läsnä. Leiripalaverissa esitellään leirin vastuuhenkilöt, sukelluskohteet, pelastus- ja turvallisuussuunnitelma, majoitukseen ja ruokailuun liittyvät ohjeet, kompressorin paikka ja täyttöajat, veneen käytön periaatteet (varauslista), veneen noston ja laskun ajankohta. Jään alle sukeltaessa on leiripalaverissa syytä käydä

läpi toiminnan vaatimat turvaohjeet ja toimintatavat. Kaivosleirillä on syytä kertoa luolasukelluksen edellytyksistä ja hyllyille sukeltaessa kulttuuriperinnön suojelemisesta ja muinaismuistolain edellytyksistä. Leirin aikana on syytä seurata toiminnan sujumista ja puuttua havaittuihin puutteisiin järjestelyissä ja ilmoittaa muutoksista leirin ilmoitustaululla tai sovituksessa kokoontumispaikassa. Leirin päättyessä on huolehdittava loppusiivouksista sekä sukellus- että leiripaikkojen kuntoon jättämisestä.

4.4 UIMAHALLIVUOROT

Uimahallissa sukeltajille on varattu allastila, johon yleensä kuuluu altaan syväpää. Uimahallilla on usein myös muuta käyttöä samanaikaisesti, ja riskinä on eri toimintojen tahaton sekoittuminen keskenään. Syvässä päässä sijaitsee uimahyppylavat, joille pääsy tulee estää sukeltajien vuorolla. Allasalueen käytävälle voidaan asettaa merkit läpikulun välttämiseksi. Sukeltajilla on usein mukanaan varusteita, joita jätetään altaan reunalle. Tarpeetonta tavaroiden jättämistä kulkureiteille ja räpylöillä kävelyä tulee välttää liukastumisten estämiseksi. Laitepaketti puetaan ensin ja räpylät vasta altaan reunalla. Koulutustilanteissa varmistetaan riittävä määrä kouluttajia, vähintään yksi kouluttaja neljää oppilasta kohden. Suositellaan että yksi kouluttajista on pinnalla, joka voi tarkkailla allasalueen yleistä turvallisuutta ja korjata turvallisuuspuutteita. Uimahalleissa riskinä on myös liukastuminen märillä lattialla liikuttaessa tai pään lyöminen altaan päähän tai reunaan.

4.4.1 Uppopallo

Uppopalloa saa pelata kaikilla seuran harjoitusvuoroilla kun siihen on saatu lupa muilta hallin käyttäjiltä, esim. laitesukeltajilta tai norppaohjaajilta. Torstaivuorolla lupaa ei tarvitse kysyä ja pelikenttänä voi käyttää myös ns. pitkää allasta eli koko syvää päätä. Pelaamaan ovat tervetulleita kaikki ikään, kokoon, pelikokemukseen, sukupuoleen tms. riippumatta. Pelaajat tekevät jaot ja ottavat pelissä em. seikat huomioon. Uppopallossa voi syntyä vammoja kuten muissakin kamppailulajeissa. Ne ovat kuitenkin harvinaisia sillä vesi vaimentaa liikkeitä. Tyypillisimpiä vammoja ovat nirhaumat iholla. Korviin kohdistuvan paineiskuvaaran vuoksi käytetään aina korvasuojilla varustettuja uppopallolakkeja. Uppopallolakkeja säilytetään ja kuivatetaan seuran varastohuoneessa alakerrassa lastenaltaan vieressä. Uppopallokoreja säilytetään ylösalaisin lastenaltaan vierestä ylös katsomoon menevien rappusten alla. Niitä kantaessa tulee olla erityisen varovainen liukastumisvaaran vuoksi. Ylösalaisin olevien korien pohjissa olevissa rei'issä säilytetään pronssista tehtyjä erikoisruuveja joilla korit kiinnitetään, syvän altaan pohjassa joka sivulla, oleviin kierrereikiin. Uppopalloturnauksiin osallistuvilta edellytetään liiton kilpailulisenssiä, joka sisältää myös vakuutuksen. Vakuutusta suositellaan myös kaikille harjoituksiin osallistuville. Kilpailuissa noudatetaan Sukeltajaliiton uppopallosääntöjä jolloin varusteissa ei saa olla teräviä särmiä ja pelaajien kynnet eivät saa olla pitkiä tai teräviä.

Uppopalloa pelatessa varmistetaan rajattu harjoitusalue. Uppopallon tekniikkaharjoittelussa ja peleissä tulee käyttää uppopallolakkaa, joka suojaa erityisesti korviin suuntautuvilta paineiskuilta. Uppopallotoiminnassa vaaratekijänä voi olla esim. märkätiloissa tapahtuvat liukastumiset. Uppopallo on kontaktilaji, jossa voi syntyä ruhjeita, haavoja ja iskuja. Uppopalloon luonteeseen kuuluu myös riskit, joita aiheutuu mahdollisesta hapen puutteesta. Riskejä ovat myös korvan tärykalvon vauriot, sekä niskavamman mahdollisuudet törmäystilanteissa. Tikkejä ja liimattavia haavoja vaativia haavoja syntyy yleensä pään (naaman) alueelle ja käsiin. Iskut aiheuttavat niskavammoja, olka- ja kyynärpäävammoja, sormivammoja sekä nilkkavammoja. Myös kylkiluiden murtumat ja sormien murtumat ovat mahdollisia.

Seuran harjoituksissa huolehditaan, että rajuja taklauksia ei hyväksytä ja liiallisen voimankäytön tilanteisiin puututaan. Uppopallovarusteissa ei saa olla teräviä särmiä ja pelaajien kynnet eivät saa olla pitkiä tai teräviä. Kaikkia uppopalloa pelaavia suositellaan huolehtimaan vakuutusturvasta. Uppopalloturnauksiin osallistuvilta edellytetään liiton kilpailulisenssiä, joka sisältää myös vakuutuksen.

4.4.2 Vapaasukellus

Vapaasukelluksen riskitekijöitä Vapaasukelluksen merkittävin riskitekijä on hapenpuutteesta johtuva tajunnanmenetyks vedessä. Vapaasukellusta harjoitettaessa on noudatettava vapaasukelluksen turvaohjeita. Vapaasukellusta ei saa koskaan harjoitella yksin.

Jos vedessä tajunnan menettänyttä ei pelasteta nopeasti, on seurauksena hukkuminen. Uimahalleissa riski liittyy yli 25 m pitkiin sukelluksiin. Tajunnanmenetyksen todennäköisyys kasvaa suureksi 60-100 m pituussukelluksessa, varsinkin jos kyseessä on lajia vähän harrastanut sukeltaja.

Tajunnanmenetyks on mahdollinen myös paikallaan tehtävässä hengenvähäyksessä. Tajunnanmenetyksen riski kasvaa jos hengenvähäytys tehdään altaan syvässä pohjassa. Tällöin pintaan tullessa keuhkoissa olevan hapen osapaine putoaa äkkiä ja seurauksena voi olla ns. matalan veden tajuttomuus. Tajunnanmenetyksen riski kasvaa jyrkästi, jos paikallaan tehtävän hengenvähäytysten kesto ylittää noin 4 minuuttia.

Sukeltamista edeltävä ylihengitys eli hyperventilointi lisää yllättävän tajunnanmenetyksen mahdollisuutta sukelluksen lopussa. Vajain tai "tyhjin" keuhkoin tehtävä sukellus lisää sekä tajunnanmenetyksen että keuhkoihin veden pääsemisen riskiä.

4.4.2 Nuorisotoiminta

Norppatoiminnan vetäjille pyritään järjestämään liiton norppakouluttajan koulutus. Norppatoiminnassa ollaan tekemisissä lasten ja nuorten kanssa. He ovat usein vilkkaita, eivät välttämättä keskity toimintaan ja heidän kykynsä arvioida vaaroja on rajallinen.

Norppatoiminnassa nuorimmat osallistujat ovat 7-vuotiaita. Tämä asettaa kursseille myös tiettyjä turvallisuusseikkoja, kuten alaikäisten ohjaajien huoltajien yhteystietojen kerääminen kurssin alussa.

Toimintaan osallistuvat voivat olla taidoilta hyvin epätasaisia, alkaen pitkään harrastaneista nuorista, joilla on erinomaiset sukellustaidot, päättyen uusiin norppiin, joilla on hyvin vähän kokemusta sukeltamisesta. Vedessä voi tulla vastaan yllättäviä tilanteita ja säikähtämisen kautta tuleva hätäntyminen voi aiheuttaa ikäviä vaaratilanteita tapahtumissa. Tästä syystä kurssien allasharjoituksissa tulee olla riittävästi kouluttajia valvomassa suorituksia sekä ensiapuvälineet helposti saatavilla. Nuorten osallistujien osalta tulee myös taata riittävä lepo, jotta väsymyksestä johtuvaa huolimattomuutta tai loukkaantumisia ei sattuisi kurssilla.

4.5 VENEIDEN KÄYTTÖ SUKELLUSTAPAHTUMISSA

Vesillä liikuttaessa riskeinä on erityisesti veden varaan joutuminen. Veneilyliivejä tulee käyttää kansilla toimiessa. Veneitä ei saa jättää valvomatta sukelluksen aikana, vähintään yksi veneen käsittelyn taitava henkilö tulee olla jatkuvasti veneessä. Sukeltaja vedessä, A-lippua tulee käyttää sukellustoiminnan aikana, jotta muut vesilläliikkujat osaisivat pysytellä poissa sukellustukialuksen läheisyydestä.

Veneen siirtoa varten on peräkärry. Venettä kuljetettaessa on huomioitava, ettei vetoauton rekisterissä ilmoitettuja painorajoja ylitetä ja että perävaunun katsastus on voimassa. Aluksen päällikön on tunnettava ja noudatettava, mitä on säädetty merilaissa mm. merikelpoisuuden, miehistön riittävyyden, reitinsuunnittelusta ja merihädässä toimimisesta ja lisäksi rikoslaissa liikenneturvallisuudesta ja vesiliikennejuopumuksesta. Ennen merelle lähtöä on selvitettävä sääennuste. Merelle ei lähdetä kovantuulen varoituksen aikana ja sukellustoimintaa ei harjoiteta yli 10 m/s tuulen vallitessa. Merelle lähdettäessä kippari tekee alustarkastuksen, johon kuuluu moottorin, tekniikan ja kansivarustuksen tarkastukset. Kippari ohjeistaa merelle lähtijöiden tehtävät aluksessa, erityisesti irrottauduttaessa rannasta ja kiinnittymisessä laituriin.

Seuran RIB-ryhmä hyväksyy kipparit, joilla on seuran oman venekaluston (RIB vene) käsittelyyn riittävät valmiudet.

4.6 ILMATÄYTÖT JA SEURAN TÄYTTÖASEMA

Hengitysilmakompressoreina käytetään pääsääntöisesti sähkömoottorillista Bauer Mariner 320 kompressoria, mikä sijaitsee seuran vuokraamassa kaupungin huoltorakennuksen huoneessa Meriniemessä. Kyseinen tila on Tukesin toimesta hyväksytty viralliseksi täyttöasemaksi (06/2010). Seuran täyttöaseman hyväksyntä pitää uusia (06/2016).

Seuran täyttöasemalla saa täyttää vain paineilma / seoskaasupulloja joiden katsastus on voimassa.

Pullojen omistajan on huolehdittava, että määräaikaiskatsastus ei vanhene (10 vuoden välein).

Lisäksi leirikäytössä on polttomoottorikäyttöiset Bauer-merkkiset kompressorit. Ilmatäyttöjä saa tehdä vain seuran jäsenet, jotka ovat sukelluskurssin käyneet ja saaneet opastuksen kompressorien käyttöön. Ilmantäyttö seuran ulkopuolisille on kuluttajapalvelu. Maksun suuruus löytyy voimassaolevasta hinnastosta. Ilmantäyttöjä ulkopuolisille saa tehdä vain seuran jäsen. Täyttäjä voi periä maksun käteisellä tai ottaa laskutukseen tarvittavat tiedot ylös ja toimittaa seuran taloudenhoitajalle.

Seuran kompressoreille tehdään huollot ja suodattimien vaihdot määrävälein, jolla taataan sukelluskäyttöön vaadittava ilman laatu. Lisäksi kompressoreiden tuottaman ilman laatu kahden vuoden välein. Jokaisella kompressorilla on täyttöpäiväkirja ja kompressorin käyttöohjeet kansiossa, johon jokainen ilmantäyttö merkitään. Täyttöpäiväkirja on pidettävä ajan tasalla, koska siitä määräytyy suodattimen vaihdon ja huoltojen ajankohdat. Huoltamattomalla kompressorilla tai vanhalla suodattimella ei tehdä täyttöjä. Huoltoajankohta on syytä tarkistaa ennen täyttöä tai leirille lähdeettäessä. Suodattimen ja öljyjen vaihdosta tehdään merkinnät täyttöpäiväkirjaan. Täyttäjän havaitsemat puutteet ja viat ilmoitetaan kalustovastaavalle. Viallinen kompressorimerkitään täyttöjen keskeyttämiseksi. Kompressoreita on sähkö- ja polttomoottorikäyttöisiä, joista vain sähkökäyttöisiä kompressoreita voidaan käyttää sisätiloissa. Kompressorin imuilma otetaan ulkoilmasta ja tuulen yläpuolelta. Näin vältetään palokaasujen joutuminen imuilmaan. Tupakointia tai autojen joutokäyntiä ei saa tapahtua täyttöpaikan läheisyydessä.

Polttomoottorikäyttöisten kompressorien pakoputkiston katalysaattori/äänenvaimennin kuumenevat täytettäessä. Kuumaan äänenvaimentimeen koskeminen saattaa aiheuttaa palovamman ja kompressorin peittäminen suojapeitteellä saattaa sytyttää palon. Kompressoreita siirrettäessä tai peitettäessä on odotettava pakosarjan jäähtymistä. Kompressorin pyörimissuunta pitää varmistaa oikeaksi aina sähköverkkoon liitettäessä.

4.7 SEOSKAASUJEN VALMISTUS

Seura on vuokrannut Woikoski Oy:ltä sukellushappipulloja. Kaasujen edullista hankintaa varten seuralla on Suomen Kansalliseen Seoskaasusukeltajien Kaasupoolin jäsenyys ja kortti. Kaasujen haun yhteydessä on mainittava hakijan nimi, ja tämän tulee ilmetä seuralle lähetettävässä laskussa. Kaasujen sekoituksella tarkoitetaan happi täyttöjä sekä nitroxin valmistamista. Näiden tekemiseen seuran laitteilla tai seuran kaasuja käyttämällä vaaditaan seuran jäsenyys. Jatkuvanvirtauksen Nitrox täyttöjä 40% happipitoisuuteen asti saa tehdä suoritettuaan Kotka Divers ry:n järjestämän Nitrox kurssin ja saatuaan erikseen perehdytyksen osapainetäyttöihin seuran kompressorilla. Osapainetäyttöjä ja happivippauksia saa tehdä vain Gas blender -koulutuksen omaava henkilö. Osapainetäytöissä on lisäksi huomioitava, että valmistettavien kaasujen käytössä saa käyttää ainoastaan happipuhtaita välineitä. Nimelistaa seuran jäsenistä joilla on oikeus jatkuvavirtaus- tai osapainetäyttöihin pidetään kompressorikopin seinällä.

Kaasujen sekoituksen riskinä ovat happipalo, täytettävän pullon sisällön sekoittuminen varastopulloon, sekoituslaitteiston rikkoutuminen tai likaantuminen käyttökelvottomaksi kyseiseen käyttöön. Käyttöohjeet suositellaan kerrattavan aina ennen kompressorin käyttöä.

4.8 VAPAAEHTOINEN PELASTUSPALVELU

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu (Vapepa) on viranomaistoimintaa tukeva organisaatio, jonka tarkoituksena on tarjota viranomaisille apua tilanteissa, joissa viranomaisten omat resurssit eivät ole riittävät tai viranomaiset tarvitsevat jonkin erityisosaamisalueen tietoja ja taitoja. Seuralla on pitkä historia yhteistyöstä viranomaisten auttamisessa erinäisissä sukellustehtävissä. Yhteistyö tarkoittaa hukkuneiden ihmisten, sekä omaisuuden etsintää. Toiminta perustuu täysin vapaaehtoisuuteen, jossa tehtävään osallistuvalla sukeltajalla edellytetään Vapepa-sukeltajakurssin suorittamista, hyvää henkistä tasapainoa, laajaa sukelluskokemusta ja erinomaista stressinsietokykyä. Tehtävät suoritetaan usein erittäin vaikeissa olosuhteissa, joissa koulutuksella, kokemuksella ja varusteilla on erittäin suuri merkitys. Avustajana voi toimia vain sukelluskoulutuksen saanut sukeltaja. Vastuu tehtävästä sekä tehtävästä tiedottaminen kuuluu tehtäväpyynnön antaneelle viranomaiselle (Poliisi- tai Pelastusviranomainen). Vapepa-tehtävään osallistujat ovat vaitiolovelvollisia tapahtumasta. Vaitiolovelvollisuudesta määrätään poliisilain 43§:ssä mm. seuraavaa: ”Poliisin henkilöstöön kuuluvan ja sillä joka hänelle myönnettyjen poliisivaltuutuksien nojalla tai muutoin suorittaa poliisitehtävää, ei saa tehtäviensä hoitoon kuulumattomalla tavalla käyttää hyödykseen eikä luvatta muille ilmaista sellaisia henkilön yksityisyyteen kuuluvia seikkoja, jotka hän on saanut tässä tehtävässään tietoonsa ja joiden ilmitulo voi aiheuttaa henkilölle vahinkoa tai haittaa.”

5. KALUSTO JA SEN HUOLTO

5.1 KOMPRESSORIT

Sukelluskäyttöön tarkoitettujen ilman laadun tulee täyttää sille asetetut laatuvaatimukset. Ilmanlaadun pysyminen laatuvaatimusten mukaisena edellyttää kompressoreiden käyttöohjeiden noudattamista, säännöllistä vedenerottimien tyhjennystä ja suodattimien vaihtoa sekä huoltoa huolto-ohjelman mukaisesti ja niiden kirjanpitoa. Kompressoreiden käyttöä, toimintakuntoa ja huoltoa valvoo kalustovastaava. Kompressoreiden tuottaman ilman laatu analysoidaan kahden vuoden välein. Todistusta ilmanlaadusta pidetään kompressorikopilla.

5.2 KOULUTUSKALUSTO

Sukelluslaitteiden vikaantuminen erityisesti veden alla johtaa sukelluksen keskeyttämiseen. Pientenkin laiteongelmien ilmeneminen lisää sukeltajan stressitasoa ja siitä helposti seuraa ongelmien hallitsematon kasaantuminen erityisesti tottumattomilla sukeltajilla, joka voi johtaa hallitsemattomiin vaaratilanteisiin kouluttajan läsnäolosta huolimatta. Koulutuskaluston kunto tulee kartoittaa jo kurssin suunnitteluvaiheessa, jotta jokaiselle kurssin osallistujille voidaan taata asianmukaisesti huollettu laitekokoontyö. Koulutuskaluston ylläpitämisestä on laadittu huolto-ohjelma ja seuran budjetoinnissa huomioitava kustannussuunnitelma, jota ylläpitää kalustovastaava. Laitesukelluskurssin tarpeita varten seuralla tulisi lisäksi olla koulutustilanteisiin mukaan otettava varaosa ja huoltotyökalupakit.

Kalustovastaavan tehtäviin kuuluu huolehtia, että seuran paineilmasäiliöt katsastetaan määräaikaan mennessä 10 vuoden välein. Säiliöt on tarkastettava sekä ulko- että sisäpuolelta mahdollisuuksien mukaan noin vuoden välein. Sisäpuolisen tarkastuksen yhteydessä mahdollinen kondenssivesi on kuivattava säiliöiden sisäpuolelta. Mikäli säiliössä havaitaan syöpymiä, on säiliö vietävä katsastettavaksi, vaikka leimassa olisikin vielä käyttöaikaa jäljellä. Painealentajat ja annostoimet tulee huoltaa joka toinen vuosi. Mikäli regulaattorit ovat runsaassa käytössä, huollot on tehtävä joka vuosi. Huolloista tulee pitää kirjaa siten, että sarjanumeron perusteella tiedetään tehdyt huollot ja voidaan suunnitella seuraavat huollot. Huollot on tehtävä mahdollisuuksien mukaan valtuutetuissa merkkihuolloissa.

5.3 Veneet

Seuran RIB veneelle Avon Adventurelle ja sen moottorille tehdään kevähuolto joka kevät ennen vesillelaskua ja syyshuolto telakoinnin yhteydessä. Huolto-ohjelman noudattamisesta vastaa RIB-ryhmä. Aluksen katsastus tehdään vesillelaskun jälkeen. Katsastuksen suorittaa Kotkan Pursiseura ry:n valtuuttama katsastaja, joka käy läpi aluksen merikelpoisuuden ja turvallisuusvälineiden kunnan.

6 TOIMINTAOHJE ONNETTOMUUS JA VAHINKOTILANTEESSA

HÄTÄILMOITUS

YLEINEN HÄTÄNUMERO 112

Hätäilmoitus tehdään hätäkeskukseen puhelimella tai matkapuhelimella. Toimi rauhallisesti, kokoa itsesi. Kun hätäkeskuspäivystäjä vastaa, toimi seuraavasti:

- KERRO KUKA OLET
- MISTÄ SOITAT
- MISSÄ OSOITTEESSA ON TAPAHTUNUT
- MITÄ ON TAPAHTUNUT
- ONKO IHMISIÄ VAARASSA TAI LOUKKAANTUNUT
- ODOTA LISÄKYSYMYKSIÄ
- KUUNTELE PÄIVYSTÄJÄN ANTAMIA OHJEITA
- ÄLÄ SULJE PUHELINTA ENNEN KUIN SAAT LUVAN
- OPASTA AUTTAJAT PAIKALLE

TOIMINTAOHJE SUKELLUSVANHIMMALLE SUKELLUSONNETTOMUUESSA

1. Pysy rauhallisena – toimit johtajana pelastustoiminnassa
2. Tee tilannearvio
3. Organisoï pelastustoimenpiteet
  - a. Kutsu pintaan kaikki veden alla olevat sukeltajat
  - b. Suorita viranomaisten hälyttäminen 112
  - c. huolehdi ensiapuvalmiudesta ja ensiavusta
  - d. määritä tarvittaessa etsijät, etsittävä alue ja etsintämenetelmä
  - e. huolehdi turvasukellusvalmiudesta
4. Järjestä opastus viranomaisille
5. Selvitä viranomaisille tapahtunut ja tehdyt toimenpiteet
6. Tee tarvittavat paperityöt
  - a. sukeltajan tiedot jatkohoitoa varten
  - b. tapahtumaraportti

Vastuun siirtyessä auttamisketjussa ryhmältä toiselle, seuraavan ryhmän pitää saada riittävän kattava tieto tapahtuneesta, autettavan tilasta ja avuntarpeesta sekä tehdyistä toimenpiteistä. Asianmukaisen jatkohoidon turvaamiseksi uhrista täytetään lomake ”Sukeltajasta tarvittavat tiedot jatkohoitoa varten”. Tyhjä lomake pidetään pelastussuunnitelman mukana.

Seura omistaa 2 kpl hapenantolaitteen sisältävää ensiapulaukkua. Seuran käytössä on lääkkeellisen hapen 200 bar säiliö. Ennen seuran leiriä ja virallisia viikkosukelluksia sukellusvanhimman tehtävänä on huolehtia henkilökohtaisesti ensiapuvälineet sukellus paikalle tai määrätä tehtävään toinen henkilö. Sukellusvanhimman tehtävänä on ilmoittaa kalustovastaavalle mahdollisista puutteista/rikkoontumisista tai mahdollisesti kulutetusta hapesta. Kurssitilanteissa ensisijaisesti vastuukouluttaja huolehtii ensiapuvälineistä.

7 TOIMINTA VAARATILANTEEN TAI ONNETTOMUUDEN JÄLKEEN

Ensihoidon jälkeen ilmoitetaan asiasta ensin yhdistyksen puheenjohtajalle tai jollekin johtokunnan jäsenelle. Kriisiviestinnän etenemisestä ja mahdollisesta tiedottamisen tarpeesta viranomaisille tai tiedotusvälineille huolehtii ensisijaisesti yhdistyksen puheenjohtaja. Sukellusvanhin laatii tapahtumaraportin Sukeltajaliiton tekniselle valiokunnalle sukellusonnettomuuksista sekä vaaraa aiheuttaneista ja tavallisuudesta poikkeavista sukellustilanteista. Koulutustilanteissa tapahtumaraportin laatii vastuukouluttaja. Tapahtumaraportin laatiminen tehdään yhteistyössä tilanteessa välittömästi mukana olleiden kanssa. Onnettomuuden jälkeisestä toiminnasta seurassa vastaa johtokunnan kyseistä tapausta varten erikseen nimeämä henkilö. Onnettomuus ja sen aiheuttajat käydään tarvittaessa asianomaisten kanssa läpi. Jos kyse on sukellusonnettomuudesta, järjestetään onnettomuuden uhrille tarpeen mukaan tilaisuus ensimmäiselle onnettomuuden jälkeiselle sukellukselle helpposa kohteessa kokeneen sukeltajan tai kouluttajan seurassa. Onnettomuuksista opittua tietoa tulee käyttää luottamuksellisesti esim. seuran jäsenten turvallisuuskoulutuksessa.

8 RAVINTO JA HYGIENIA

Seuran toiminnassa ei järjestetä elintarvikkeiden tilapäistä myyntiä, joka vaatisi hygieniapassia tai ilmoitusta ympäristö- ja terveysturvaviranomaisille. Seuran tapahtumissa ja leireillä ruokailut järjestetään omatoimisesti. Leiritiedotteessa mainitaan ruokailun toteuttamisen mahdollisuudet, majoituspaikkojen ruoanlaittomahdollisuudet ja kylmäsäilytystilat.

Yhteisruokailuissa (kahvin tarjoilu, makkaran ja lettujen paisto) ruoanvalmistajilla tulisi olla käsiopesupaikka tai mahdollisuus käsien desinfiointiin. Sukelluskalastuksessa ja saaliin käsittelyssä on

otettava huomioon mahdollinen kalan tai äyriäisten pilaantumisriski. Harppuna- ja atrainkalastuksessa pitäisi pyrkiä välttämään kalan sisälmysten läpi pistäminen. Tällöin sisälmyksissä olevat mikrobit saastuttavat kalan lihan ja lämpimänä aikana kala pilaantuu jo muutamassa tunnissa. Tällaista kalaa ei saisi säilyttää raakana ainakaan seuraavaan päivään vaikka se tapahtuisi kylmässä. Leiritiedotteessa tulee ilmetä peseytymismahdollisuus ja majoittumiseen tarvittavien yöpymisvarusteiden tarve. Tapahtuman järjestäjä on velvollinen huolehtimaan myös jätehuollosta. Sukelluspaikan ympäristö siivotaan näkyvistä roskista.

9 SÄHKÖLAITTEET

Sukellusvarusteissa on useita akkuja/paristoja sisältäviä laitteita mm. sukelluslamput. Akkujen turvallinen ja ohjeiden mukainen käyttö on tärkeää. Akkuja on hyvin monia eri tyyppisiä ja niiden latausjännitteet sekä virrat sekä lataustapa vaihtelevat. Akkuja ladatessa on syytä käyttää laitekohtaista laturia. Vaikka näin toimitaan, voi vikatilanteissa akku ylikuumentua, syttyä palamaan tai jopa räjähtää. Esim. latautuneen lyijyakun kaapelikenkien varomaton irrotus ja huono ilmanvaihto saattavat aiheuttaa räjähdysten, kun latauksessa syntynyt vety syttyy.

- Noudata tuotteen käyttöohjetta, akun lataamiselle on voitu antaa erityisohjeita
- Lataa akkuja oikealla latauslaitteella – käytä siis laitekohtaisia latureita.
- Valitse akkujen lataamiseen turvallinen sijainti, jossa ei ole syttyviä materiaaleja läheisyydessä ja huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta.
- Älä jätä akkuja latautumaan valvomatta.
- Tarkkaile akullista tuotetta. Jos akku lämpenee voimakkaasti tai pullistuu, poista akku heti tuotteesta.
- Estä akun oikosulkeutuminen, pidä mm. avaimet, kolikot, korut ja vesi pois tuotteen lähettäviltä mahdollisen oikosulun välttämiseksi
- Älä vaurioita akkua mekaanisesti
- Pidä akullinen tuote poissa kuumien kohteiden läheisyydestä, esim. liesi, takka, silitysrauta, lämmitin, auton kojelauta
- Ota huomioon akkujen napaisuus akkua vaihdettaessa
- Hävitä käytöstä poistettu akku viemällä se akkujen ja paristojen keräyspisteeseen

Seuraavana muutamia kennotyyppien ominaisuuksia:

NiCd

- kestää ylilatausta, kestää parhaiten väärinkäyttöä
- säilytys tyhjänä

NiMH:

- tuottaa lämpöä latauksessa, vähimmäislatausaika 1h
- säilytys tyhjänä

Li-ion:

- arka kosteudelle
- ei siedä ylilatausta
- säilytys varattuna
- erillinen ohjainpiiri, suojaus

10 VAKUUTUKSET JA REKISTERÖINNIT

Jäsenillä on mahdollisuus ottaa Sukeltajaliiton Sporttiturva, DAN tai muu sukellustapaturmat kattava henkilökohtainen vakuutus. Seuralla on toiminnan vastuuvakuutus Sukeltajaliitto ry:n kautta (Sporttiturva). Vakuutus 12-1006-6060-7 (Pohjola) koskee yhdistystoimintaa ja sukelluskursseja.

Kompressorit, ja muu täyttöaseman irtaimistoa, koulutuslaitteet ovat vakuutettuna IF-vakuutuksessa.

Vene Avon Adventure on rekisteröity Kotkan maistraatissa ja venevakuutus on Tapiolasta.

Perävaunussa on lakisääteinen liikennevakuutus.

11 TOIMIJOIDEN OHJEISTUS JA PÄIVITYS

Kouluttajat ja ohjaajat pyritään kurssittamaan Sukeltajaliiton järjestämällä tai sen hyväksymillä kursseilla. Seuran koulutusvastaava huolehtii yhdessä muiden kouluttajien ja johtokunnan kanssa, että seurassa on kurssitettuja aktiivisia toimijoita riittävästi. Seuran kouluttajien tulisi pitää ainakin yksi kouluttajailta vuodessa, jonka pohjalta koulutusvastaava laatii vuosittaisen koulutussuunnitelman. Laitesukelluksen lisäksi huomioidaan uppopallon, vapaasukelluksen ja norppatoiminnan ohjaajien koulutustarve. Seuran kouluttajilla tulee olla voimassa olevat hengenpelastus ja ensiaputaidot. Tarvittaessa seuran toimijoita kurssitetaan SPR:n tai DAN:in järjestämällä ensiapukursseilla.

VIITTEITÄ

Sukeltajaliiton Turvaohje 2009

<http://www.sukeltaja.fi/files/pdf/1413/Turvaohje%202009.pdf>

Sukellustapahtuman suunnitelma

http://www.sukeltaja.fi/files/pdf/2864/Sukellustapahtuman_suunnitelma_osallistujat.pdf

Sukellussuunnitelma

<http://www.sukeltaja.fi/files/pdf/2865/Sukellussuunnitelma.pdf>

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

<http://www.sukeltaja.fi/files/pdf/2866/Pelastussuunnitelma.pdf>

Sukelluspöytäkirja

<http://www.sukeltaja.fi/files/pdf/2867/Sukelluspoytakirja.pdf>

Terveysseelitys ja lääkärintodistus

<http://www.sukeltaja.fi/files/pdf/634/Laakarintarkastuslomake.pdf>

<http://www.sukeltaja.fi/files/pdf/963/Terveysseelityslomake.pdf>

Vapaasukelluksen harrastaminen uimaloissa SUH ohje

<http://tukes.fi/Tiedostot/Tuoteturva/Kuluttajavirasto/Vapaasukellus%20uimaloissa.pdf>

Tukes-tiedote seoskaasusukelluspullot ja täyttöpaikka

<http://www.tukes.fi/fi/Ajankohtaista/Tiedotteet/3Painelaitteet/Ammattilaistiedote-Seoskaasusukellus---pullojen-ja-tayttopaikan-vaatimukset/>

Tapahtumaraportti, laitesukellus

<http://www.sukeltaja.fi/content/fi/4/917/86/86.html>